

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Вищої кваліфікаційної
комісії суддів України

19 червня 2024 року № 185/зп-24

ПОЛОЖЕННЯ про порядок складання кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання кандидатів

*(зі змінами, внесеними згідно з рішеннями Комісії
від 15 липня 2024 року № 220/зп-24
від 13 січня 2025 року № 8/зп-25)*

Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) і визначає організаційно-правові засади підготовки та проведення кваліфікаційного іспиту, форму та зміст тестувань, практичних завдань, методика оцінювання результатів іспиту під час добору на посаду судді місцевого суду (далі – добір), кваліфікаційного оцінювання та у зв'язку з наміром судді бути переведеним до іншого місцевого суду, а також засади формування рейтингу і резерву кандидатів на посаду судді місцевого суду.

РОЗДІЛ 1. Загальні положення

1.1. Кваліфікаційний іспит (далі – іспит) є атестуванням та основним засобом встановлення відповідності кандидата на посаду судді та судді (далі – учасник, учасники) критерію професійної компетентності.

1.2. Метою іспиту є виявлення належних знань, рівня підготовки та здатності учасника здійснювати правосуддя у суді відповідного рівня та спеціалізації.

1.3. Завданнями іспиту є встановлення відповідності учасника вимогам до посади судді відповідного рівня та спеціалізації за критерієм професійної компетентності та такими показниками:

1.3.1. Когнітивні здібності, що встановлюються за сукупністю таких складових:

1.3.1.1. Логічне мислення (вміння та навички визначати причинно наслідкові зв'язки, закономірності та характеристики предметів, явищ і процесів за сукупністю їх ознак).

1.3.1.2. Вербальне мислення (уміння та навички визначати важливі дані, розуміти складні тексти, виокремлювати основне від другорядного, а також формулювати правильні висновки за результатами аналізу отриманої інформації).

1.3.2. Знання історії української державності.

1.3.3. Загальні знання у сфері права.

1.3.4. Знання зі спеціалізації суду відповідного рівня.

1.3.5. Здатність практичного застосування знань у сфері права у суді відповідного рівня та спеціалізації, що встановлюється за сукупністю таких складових:

1.3.5.1. Вміння застосовувати знання у сфері права.

1.3.5.2. Навички юридичного письма.

1.3.5.3. Навички правничої аргументації.

1.4. Іспит проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

1.5. Організаційне забезпечення діяльності Комісії щодо підготовки та проведення іспиту здійснюється працівниками структурного підрозділу секретаріату Комісії, до основних функцій якого належать такі повноваження (далі – уповноважені представники).

На підставі рішення Комісії (стосовно осіб, які не є працівниками Комісії) чи наказу керівника секретаріату Комісії (стосовно працівників секретаріату Комісії) для забезпечення проведення іспиту можуть бути залучені інші особи як уповноважені представники.

1.6. Основними принципами іспиту є об'єктивність, неупередженість, запобігання конфлікту інтересів, прозорість, рівність умов для його учасників та дотримання встановлених законодавством правил поведінки щодо конфлікту інтересів.

1.7. Окремі питання участі членів Комісії та працівників секретаріату Комісії в підготовці та проведенні кваліфікаційного іспиту в умовах конфлікту інтересів чи за обставин, які викликають у стороннього спостерігача обґрунтовані сумніви щодо їх безсторонності під час виконання ними службових повноважень та роботи зі службовою інформацією, врегульовуються відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та локальних актів Комісії.

1.8. Засобами проведення іспиту є:

1.8.1. Складання анонімного тестування, що визначає рівень когнітивних здібностей, знань з історії української державності, загальних знань у сфері права та зі спеціалізації суду відповідного рівня.

1.8.2. Виконання практичного завдання, що визначає рівень здатності практичного застосування знань у сфері права в суді відповідного рівня та спеціалізації.

1.9. Черговість етапів складання іспиту визначається рішенням Комісії.

1.10. Етапи складання іспиту кандидатами на посаду судді місцевого суду, які не є суддями:

- тестування когнітивних здібностей;
- тестування знань з історії української державності;
- тестування загальних знань у сфері права;
- тестування знань зі спеціалізації місцевого адміністративного суду;
- тестування знань зі спеціалізації місцевого господарського суду;

- тестування знань зі спеціалізації місцевого загального суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого адміністративного суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого господарського суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого загального суду.

1.11. Етапи складання іспиту суддями:

1.11.1. Які виявили намір бути переведеними до місцевого адміністративного суду:

- тестування когнітивних здібностей;
- тестування знань з історії української державності;
- тестування загальних знань у сфері права;
- тестування знань зі спеціалізації місцевого адміністративного суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого адміністративного суду.

1.11.2. Які виявили намір бути переведеними до місцевого господарського суду:

- тестування когнітивних здібностей;
- тестування знань з історії української державності;
- тестування загальних знань у сфері права;
- тестування знань зі спеціалізації місцевого господарського суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого господарського суду.

1.11.3. Які виявили намір бути переведеними до місцевого загального суду:

- тестування когнітивних здібностей;
- тестування знань з історії української державності;
- тестування загальних знань у сфері права;
- тестування знань зі спеціалізації місцевого загального суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації місцевого загального суду.

1.12. Етапи складання іспиту кандидатами на посаду судді апеляційного, вищого спеціалізованого суду та Верховного Суду, а також суддями у межах процедури кваліфікаційного оцінювання:

- тестування когнітивних здібностей;
- тестування знань з історії української державності;
- тестування загальних знань у сфері права;
- тестування знань зі спеціалізації відповідного суду;
- виконання практичного завдання зі спеціалізації відповідного суду.

1.13. За рішенням Комісії оцінювання двох або більше показників може здійснюватися у межах єдиного тестування.

1.14. Участь учасника, допущеного до іспиту (відповідного етапу іспиту), у його складанні є обов'язковою.

Неявка учасника на складання відповідного етапу іспиту не перешкоджає

його проведенню.

Кандидат на посаду судді місцевого суду, який не є суддею, та суддя, який виявив намір бути переведеним до іншого місцевого суду, у разі неявки на етап іспиту зобов'язані повідомити Комісію про поважність причин такої неявки протягом п'яти календарних днів з дня, коли цей етап відбувся. Неповідомлення у строки, визначені цим Положенням, може мати наслідком визнання учасника таким, що не з'явився для складання кваліфікаційного іспиту без поважних причин.

Комісія за вмотивованим клопотанням учасника, надісланим до Комісії не пізніше як за три робочі дні до дня проведення відповідного етапу іспиту, може визнати зазначені у клопотанні обставини обґрунтованими та змінити дату складання іспиту (етапу).

1.15. За результатами успішного проходження певного етапу (певних етапів) іспиту Комісія може ухвалити рішення про допуск учасника (учасників) до наступного етапу.

1.16. Перебіг складання іспиту фіксується за допомогою технічних засобів відео- та звукозапису з відповідною трансляцією у режимі реального часу. Записи відеотрансляцій зберігаються на офіційному обліковому записі (офіційному каналі) Комісії на платформах (сервісах) в мережі «Інтернет», які забезпечують збереження аудіовізуальних творів (відеохостинг), та/або на вебсайті Комісії.

1.17. Під час складання іспиту можуть бути присутні спостерігачі з числа представників медіа, громадських об'єднань, судді, адвокати, представники органів суддівського самоврядування. Також на запрошення Комісії під час складання іспиту можуть бути присутні інші заінтересовані особи.

Спостерігач зобов'язаний не пізніше ніж за десять днів до дати проведення відповідного етапу іспиту письмово повідомити Комісію про намір бути присутнім на іспиті (етапі іспиту), долучити до звернення документ, що підтверджує його статус, та зазначити контактні дані.

У разі погодження Комісією участі спостерігач допускається до приміщення для складання іспиту після пред'явлення уповноваженому представнику Комісії документа, що підтверджує його особу та статус.

Під час іспиту спостерігачі та інші заінтересовані особи зобов'язані дотримуватись таких правил поведінки:

1) виконувати вказівки і вимоги членів Комісії та уповноважених представників Комісії;

2) не пересуватись у приміщенні без дозволу та супроводу уповноваженого представника Комісії;

3) не порушувати загальноприйнятих правил поведінки;

4) не фіксувати індивідуальних кодів учасників іспиту, внесених до їх індивідуальних карток.

Участь спостерігачів та інших заінтересованих осіб не повинна перешкоджати Комісії у проведенні етапу іспиту, а учаснику – складати тестування та виконувати практичне завдання.

У разі порушення спостерігачем або іншою заінтересованою особою правил поведінки Комісія може зобов'язати цю особу залишити приміщення.

1.18. Форми документів, необхідні для проведення іспиту, затверджуються рішенням Комісії.

РОЗДІЛ 2. Організаційна підготовка до складання іспиту

2.1. Організаційна підготовка до проведення іспиту включає такі заходи:

2.1.1. Розроблення проєкту програми іспиту (програм етапів іспиту) і таксономічних характеристик тестувань.

2.1.2. Затвердження програми іспиту (програм етапів іспиту) і таксономічних характеристик тестувань.

2.1.3. Розроблення завдань іспиту.

2.1.4. Формування баз завдань іспиту.

(підпункт 2.1.4 пункту 2.1 розділу 2 зі змінами, внесеними згідно з рішенням Комісії від 15.07.2024 № 220/зп-24)

2.1.5. Обрання завдань для складання етапів іспиту.

2.2. Зміст тестувань і практичних завдань визначається програмою іспиту.

2.3. Таксономічна характеристика тестування визначає питому вагу дисциплін програми етапу іспиту в тестуванні.

Питома вага розділу програми етапу іспиту – відсоткове співвідношення кількості тестових запитань з відповідної дисципліни до загальної кількості запитань тестування.

2.4. Проєкти програм етапів іспиту, таксономічні характеристики тестувань та завдання іспиту розробляються Національною школою суддів України або самостійно Комісією. До виконання цих заходів може бути залучено інших фахівців.

2.5. Програми етапів іспиту, таксономічні характеристики тестувань та тип практичного завдання для відповідного етапу іспиту затверджуються Комісією та оприлюднюються на офіційному вебсайті Комісії не пізніше ніж за 30 днів до дня проведення відповідного етапу іспиту.

2.6. Форма тестового завдання – закрите завдання, що складається з основи (текст запитання) та чотирьох варіантів відповідей, серед яких лише один є правильним (ключ), а три є неправильними (дистрактори).

2.7. Форма практичного завдання – відкрите завдання, що передбачає необхідність надання учасником самостійної відповіді щодо передбачених ним умов.

2.8. Типи практичних завдань:

2.8.1. Тип 1 – модельна судова справа з сукупністю документів та достатніми даними (інформацією), на підставі яких учасник повинен підготувати модельне рішення суду та/або продовжити викладення запропонованої частини модельного судового рішення на підставі матеріалів модельної судової справи.

2.8.2. Тип 2 – два модельні судові рішення, що складаються зі вступної, описової (крім кримінального судочинства) та/або частково мотивувальної

частини, на підставі даних яких учасник повинен продовжити їх викладення.

2.9. Практичне завдання виявляє рівень практичних навичок та умінь у правозастосуванні, а саме:

2.9.1. Уміння критично мислити та правильно оцінювати фактичні обставини справи.

2.9.2. Уміння мотивувати свою позицію.

2.9.3. Уміння застосовувати джерела права, що релевантні до спірних правовідносин.

2.9.4. Уміння вирішувати правову проблему.

2.9.5. Уміння лаконічно викладати свою позицію.

2.9.6. Уміння дотримуватись норм мовних засобів офіційно-ділового стилю.

2.10. Особи, які виявили намір бути залученими до розробки завдань іспиту (автори та рецензенти), письмово надають Національній школі суддів України або іншому суб'єкту, який залучив таку особу:

2.10.1. Zobov'язання про нерозголошення будь-якої пов'язаної з розробкою інформації, а також про неучасть у процедурах добору на посаду судді місцевого суду та/або конкурсу на зайняття вакантної посади судді протягом одного року з дня надання відповідного zobov'язання.

2.10.2. Повідомлення про наявність або відсутність реального або потенційного конфлікту інтересів під час участі у розробленні завдань іспиту.

Особа, залучена до розробки завдань іспиту (автори та рецензенти), не може брати участь у процедурах добору на посаду судді місцевого суду та/або конкурсу на зайняття вакантної посади судді протягом одного року з дня надання відповідного zobov'язання.

2.11. Бази завдань іспиту:

2.11.1. База тестових завдань з когнітивних здібностей.

2.11.2. База тестових завдань з історії української державності.

2.11.3. База тестових завдань із загальних знань у сфері права.

2.11.4. База тестових завдань з адміністративної спеціалізації для місцевого суду.

2.11.5. База тестових завдань із господарської спеціалізації для місцевого суду.

2.11.6. База тестових завдань із загальної спеціалізації (цивільні, кримінальні справи, а також справи про адміністративні правопорушення) для місцевого суду.

2.11.7. База тестових завдань зі спеціалізації Вищого антикорупційного суду як суду першої інстанції.

2.11.8. База тестових завдань зі спеціалізації Вищого суду з питань інтелектуальної власності як суду першої інстанції.

2.11.9. База тестових завдань з адміністративної спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.10. База тестових завдань із господарської спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.11. База тестових завдань із кримінальної спеціалізації для

апеляційного суду.

2.11.12. База тестових завдань із цивільної спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.13. База тестових завдань зі спеціалізації Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду.

2.11.14. База тестових завдань зі спеціалізації Апеляційної палати Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

2.11.15. База тестових завдань для Касаційного адміністративного суду Верховного Суду.

2.11.16. База тестових завдань для Касаційного господарського суду Верховного Суду.

2.11.17. База тестових завдань для Касаційного кримінального суду Верховного Суду.

2.11.18. База тестових завдань для Касаційного цивільного суду Верховного Суду.

2.11.19. База практичних завдань з адміністративної спеціалізації для місцевого суду.

2.11.20. База практичних завдань із господарської спеціалізації для місцевого суду.

2.11.21. База практичних завдань із загальної спеціалізації (цивільні, кримінальні справи, а також справи про адміністративні правопорушення) для місцевого суду.

2.11.22. База практичних завдань зі спеціалізації Вищого антикорупційного суду як суду першої інстанції.

2.11.23. База практичних завдань зі спеціалізації Вищого суду з питань інтелектуальної власності як суду першої інстанції.

2.11.24. База практичних завдань з адміністративної спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.25. База практичних завдань із господарської спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.26. База практичних завдань із кримінальної спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.27. База практичних завдань із цивільної спеціалізації для апеляційного суду.

2.11.28. База практичних завдань зі спеціалізації Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду.

2.11.29. База практичних завдань зі спеціалізації Апеляційної палати Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

2.11.30. База практичних завдань для Касаційного адміністративного суду Верховного Суду.

2.11.31. База практичних завдань для Касаційного господарського суду Верховного Суду.

2.11.32. База практичних завдань для Касаційного кримінального суду Верховного Суду.

2.11.33. База практичних завдань для Касаційного цивільного суду Верховного Суду.

2.12. Національна школа суддів України передає Комісії сформовану базу завдань іспиту у форматі, запропонованому Комісією.

(пункт 2.12 розділу 2 зі змінами, внесеними згідно з рішенням Комісії від 15.07.2024 № 220/зп-24)

2.13. У випадку наявності у члена Комісії приватного інтересу, пов'язаного з проведенням іспиту, з метою запобігання виникненню потенційного чи реального конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень такий член Комісії не може бути залучений до розробки та мати доступ до відповідної бази іспиту (бази завдань іспиту, використання якої утворює конфлікт інтересів), якщо така база не є відкритою (публічно відкрита інформація про основи, ключі і дистрактори тестових завдань; практичні завдання).

2.14. Працівники секретаріату Комісії та Національної школи суддів України, які мали доступ до бази завдань іспиту (бази завдань іспиту, використання якої утворює конфлікт інтересів), не можуть брати участь у відповідних процедурах добору на посаду судді місцевого суду та/або конкурсу на зайняття вакантної посади судді упродовж одного року з дня припинення доступу у разі, якщо така база не є відкритою (публічно відкрита інформація про основи, ключі і дистрактори тестових завдань; практичні завдання).

2.15. Перелік питань тестування оприлюднюється на офіційному вебсайті Комісії не пізніше ніж за 30 днів до дня проведення відповідного етапу іспиту.

2.16. База завдань іспиту завантажується до інформаційної системи, що використовується Комісією для цілей проведення іспиту.

2.17. Вибір завдань для складання іспиту (етапу) здійснюється в інформаційній системі, що використовується Комісією для цілей іспиту, за принципом випадковості.

2.18. Кількість завдань, що обираються для відповідного етапу іспиту:

2.18.1. Для складання тестування когнітивних здібностей – 40.

2.18.2. Для складання тестування з історії української державності – 40.

2.18.3. Для складання тестування із загальних знань у сфері права – 50.

2.18.4. Для складання тестування зі спеціалізації відповідного суду – 100.

2.18.5. Для виконання практичного завдання зі спеціалізації відповідного суду – 1.

Рішенням Комісії може бути визначено іншу кількість завдань.

2.19. Сформовані завдання для складання іспиту є інформацією з обмеженим доступом.

2.20. У межах науково-методичного забезпечення діяльності Комісії щодо організаційної підготовки до проведення іспиту Національна школа суддів України зобов'язана:

2.20.1. Розробляти проекти програм етапів іспиту та контролювати актуальність їх стану.

2.20.2. Розробляти проекти таксономічних характеристик.

2.20.3. Розробляти завдання іспиту, формувати бази завдань іспиту, контролювати актуальність їх стану та забезпечувати їх конфіденційність.

(підпункт 2.20.3 пункту 2.20 розділу 2 зі змінами, внесеними згідно з рішенням Комісії від 15.07.2024 № 220/зп-24)

2.20.4. Забезпечувати актуальність завдань іспиту шляхом їх оновлення та конфіденційність на етапі їх розроблення.

2.20.5. Вести облік авторів, рецензентів і редакторів завдань іспиту.

2.20.6. Інформувати Комісію та інших суб'єктів, що здійснюють процедури добору на посаду судді місцевого суду, конкурсу на зайняття вакантної посади судді, кваліфікаційного оцінювання, про авторів, рецензентів і редакторів завдань іспиту.

2.20.7. Не пізніше трьох робочих днів з дня втрати актуальності програми або завдання іспиту повідомити про це Комісію.

2.20.8. Не пізніше двадцяти робочих днів з дня втрати актуальності програми або завдання іспиту надати Комісії пропозиції щодо внесення відповідних змін до програми або бази завдань іспиту (заміна необхідної кількості завдань).

РОЗДІЛ 3. Допуск до складання іспиту

3.1. Учасник допускається до складання іспиту на підставі рішення Комісії про допуск до складання кваліфікаційного іспиту або про допуск до проходження (призначення) кваліфікаційного оцінювання.

3.2. Суддю, який виявив намір бути переведеним до іншого місцевого суду, може бути допущено до складання іспиту рішенням Комісії на підставі заяви, поданої у порядку та строки, що визначені рішенням Комісії.

Оголошення про приймання таких заяв оприлюднюється на офіційному вебсайті Комісії одночасно з рішенням про оголошення добору на посаду судді. Кінцевий строк подання до Комісії заяв не може бути меншим ніж 15 днів з дати розміщення відповідного оголошення.

Інформація про суддів, які звернулись із відповідною заявою, оприлюднюється на офіційному вебсайті Комісії.

Судді може бути відмовлено у допуску до складання іспиту у разі порушення порядку і строків подання заяви.

3.3. Учасника, якого відповідно до цього Положення визнано таким, що не склав іспит, може бути допущено до складання іспиту зі спеціалізації відповідного місцевого суду повторно не раніше ніж через один рік з дня участі у складанні відповідного іспиту востаннє.

3.4. Інформація про допуск учасників до складання іспиту оприлюднюється на офіційному вебсайті Комісії.

3.5. Участь особи у засіданні Комісії з розгляду питання допуску до складання іспиту не є обов'язковою.

РОЗДІЛ 4. Порядок складання іспиту

4.1. Іспит призначається рішенням Комісії, що оприлюднюється на офіційному вебсайті Комісії не пізніше як за 20 календарних днів до визначеної дати проведення його першого етапу.

4.2. У рішенні Комісії про призначення іспиту зазначається:

4.2.1. Черговість етапів іспиту.

4.2.2. Форма складання іспиту (на паперових або електронних носіях) та тип практичного завдання.

4.2.3. Дата, час і місце реєстрації учасників та проведення іспиту.

4.2.4. Інформація про учасників, допущених до складання іспиту (етапів іспиту).

4.2.5. Інформація про метод визначення індивідуального коду та робочого місця учасника.

4.3. Учасник повинен мати при собі паспорт громадянина України у формі книжечки або картки.

4.4. Загальні правила складання іспиту:

4.4.1. Під час складання іспиту учасник має право на:

4.4.1.1. Належні та безпечні умови.

4.4.1.2. Ввічливе та неупереджене ставлення до себе.

4.4.1.3. Розміщення на столі води та ліків.

4.4.1.4. Використання для власних записів аркушів паперу, наданих Комісією.

4.4.1.5. Складання іспиту у межах визначеного для нього часу.

4.4.1.6. Дострокове завершення складання іспиту, але не пізніше як за 15 хвилин до завершення відповідного етапу іспиту.

4.4.1.7. Відмову від складання іспиту, зокрема за станом здоров'я.

4.4.2. Учасник зобов'язаний:

4.4.2.1. Дотримуватись дисципліни та загальноприйнятих правил поведінки.

4.4.2.2. Вимкнути власні електронні пристрої (мобільні телефони, електронні годинники, пристрої зчитування, обробки, збереження, відтворення та приймання-передавання інформації, а також окремі елементи, які можуть бути їх складовими (Bluetooth-гарнітура, навушники тощо).

4.4.2.3. Помістити власні паперові джерела інформації (у тому числі нотатки), електронні пристрої та інші особисті речі до спеціального пакета, наданого Комісією.

4.4.2.4. Розмістити на робочому місці паспорт громадянина України та індивідуальну картку.

4.4.2.5. Складати іспит за визначеним для учасника робочим місцем.

4.4.2.6. Самостійно заповнювати екзаменаційні матеріали та складати іспит.

4.4.2.7. Дотримуватись вказівок і вимог уповноважених представників.

4.4.3. Учаснику забороняється:

4.4.3.1. Складати іспит у верхньому одязі та головних уборах.

4.4.3.2. Спілкуватися у будь-якій формі з іншими учасниками, зокрема після реєстрації на відповідний етап, отримувати від них чи передавати їм інформацію або матеріальні носії.

4.4.3.3. Заважати іншим учасникам складати іспит.

4.4.3.4. Складати іспит замість іншого учасника.

4.4.3.5. Списувати, в тому числі в іншого учасника.

4.4.3.6. Залишати робоче місце та приміщення для складання іспиту без дозволу та супроводу уповноваженого представника.

4.4.3.7. Копіювати (переписувати), порушувати цілісність екзаменаційних матеріалів або виносити їх із приміщення (зокрема, надані Комісією аркуші паперу для власних записів).

4.4.3.8. Проставляти (зазначати) у бланку відповідей та зошиті для виконання практичного завдання будь-які позначки, символи, літери, слова, які не передбачені та/або дозволяють ідентифікувати учасника (у разі складання іспиту на паперових носіях).

4.4.3.9. Робити виправлення у бланку відповідей та зошиті для виконання практичного завдання (у разі складання іспиту на паперових носіях).

4.4.3.10. Замінювати бланк відповідей та зошит для виконання практичного завдання після оголошення про початок складання іспиту (у разі складання іспиту на паперових носіях).

4.4.3.11. Заносити до приміщення для складання іспиту небезпечні предмети та речовини, що можуть створити загрозу життю та здоров'ю інших осіб.

4.4.4. Порушення учасником вимог цього Положення фіксується у складеному уповноваженими представниками протоколі та може мати наслідком припинення участі учасника у складанні іспиту (визнання таким, що не склав іспит).

4.5. Реєстрація на етап іспиту.

4.5.1. Під час реєстрації уповноважені представники:

4.5.1.1. Встановлюють особу, яка з'явилася на іспит, на підставі паспорта громадянина України.

4.5.1.2. Перевіряють відповідність даних паспорта особи, яка з'явилася на іспит, даним учасника, допущеного до відповідного етапу.

4.5.1.3. За принципом випадковості визначають індивідуальний код і робоче місце учасника, вносять ці дані до індивідуальної картки. При цьому принцип випадковості забезпечується застосуванням методу сліпого вибору учасником серед надрукованих та розміщених перед ним / нею випадковим чином прихованих варіантів та/або методу автоматизованого формування коду (за допомогою інформаційної системи).

4.5.1.4. Видають учаснику індивідуальну картку.

4.5.2. Особа, яка змінила прізвище та/або ім'я та/або по батькові після ухвалення Комісією рішення щодо її допуску до складання іспиту, для проходження реєстрації повинна мати при собі документ, що посвідчує відповідну зміну.

4.5.3. Якщо учасник запізнився на складання відповідного етапу іспиту, він має право пройти реєстрацію та скласти його в межах часу, відведеного для складання цього етапу іспиту. Додатковий час у такому разі не надається.

4.6. Для складання іспиту учасник:

4.6.1. Забезпечується:

- робочим місцем (стіл та стілець);
- пакетом для особистих речей;
- ручкою (із чорнилом синього або чорного кольорів) та екзаменаційними матеріалами (у разі складання іспиту на паперових носіях);
- комп'ютером (у разі складання іспиту на електронних носіях).

4.6.2. Може бути забезпечений:

- чистими аркушами паперу та ручкою для власних записів;
- пляшкою негазованої води 0,5 л;

4.7. Кількість запитань у тестуванні:

4.7.1. З когнітивних здібностей – 40.

4.7.2. З історії української державності – 40.

4.7.3. Із загальних знань у сфері права – 50.

4.7.4. Зі знань спеціалізації відповідного суду – 100.

Рішенням Комісії може бути визначено іншу кількість завдань у тестуванні.

4.8. Кількість практичних завдань, що виконуються учасниками у межах однієї спеціалізації, – одне завдання типу 1 або типу 2.

4.9. Тривалість складання етапів іспиту:

4.9.1. Тестування когнітивних здібностей – 30 хв.

4.9.2. Тестування знань з історії української державності – 40 хв.

4.9.3. Тестування загальних знань у сфері права – 50 хв.

4.9.4. Тестування знань зі спеціалізації відповідного суду – 100 хв.

4.9.5. Виконання практичного завдання зі спеціалізації відповідного суду – 300 хв.

Рішенням Комісії може бути визначено іншу тривалість складання етапів іспиту.

4.10. Перед початком відповідного етапу іспиту уповноважені представники ознайомлюють учасників із загальними правилами складання іспиту.

4.11. Початок і завершення складання етапу іспиту оголошується.

4.12. Під час складання тестування учаснику необхідно надати правильні, на його думку, відповіді на запитання.

4.13. Під час виконання практичного завдання учаснику необхідно сформулювати правильне, на його думку, модельне рішення суду та/або продовжити викладення запропонованої частини модельного судового рішення на підставі матеріалів завдання.

4.14. У разі складання етапу іспиту на паперових носіях:

4.14.1. Учасники іспиту забезпечуються такими екзаменаційними матеріалами:

4.14.1.1. Для складання тестування – бланком відповідей і тестовим

зошитом.

4.14.1.2. Для виконання практичного завдання – зошитом для виконання практичного завдання та зошитом з практичним завданням.

4.14.2. Екзаменаційні матеріали видаються учаснику перед оголошенням про початок складання іспиту та збираються після оголошення про завершення його складання.

4.14.3. Тестове завдання складається учасником шляхом самостійного заповнення бланку відповідей.

4.14.4. Практичне завдання виконується учасником шляхом самостійного надання відповіді у зошиті для виконання практичного завдання.

4.14.5. Тестові зошити та зошити із практичними завданнями не перевіряються, не оцінюються та можуть використовуватись учасниками як чернетки.

4.14.6. Бланки відповідей та зошити для виконання практичного завдання вкладаються уповноваженими представниками до окремих сейфпакетів, що посвідчується учасником, який останнім здав екзаменаційні матеріали, та може посвідчуватись іншим учасником, який виявив бажання це зробити.

4.15. Учасник має право на ознайомлення з інформацією про власні відповіді на запитання тесту (бланком відповідей), зошитом для виконання практичного завдання та всіма оцінками за результатами складання ним іспиту (без інформації про оцінювачів).

4.16. У разі оголошення під час іспиту повітряної тривоги або в разі виникнення інших обставин, що перешкоджають його проведенню, Комісією може бути прийнято рішення про перенесення іспиту (етапу) на іншу дату.

РОЗДІЛ 5. Методика оцінювання учасників іспиту

5.1. Роботи учасників перевіряються та оцінюються в інформаційній системі.

5.2. Роботи учасників, які відмовилися від складання іспиту, перевіріці та оцінюванню не підлягають.

5.3. Методика оцінювання результатів тестування з історії української державності, загальних знань у сфері права та знань зі спеціалізації відповідного суду:

5.3.1. Оцінювання відповіді на одне тестове запитання:

5.3.1.1. Правильна відповідь – 1 бал.

5.3.1.2. Неправильна відповідь – 0 балів.

5.3.1.3. Ненадання відповіді – 0 балів.

5.3.1.4. Надання двох і більше відповідей – 0 балів.

5.3.2. Незазначення учасником номера варіанта тестового зошита – 0 балів за тестування (у разі складання іспиту на паперових носіях).

5.3.3. Бали, набрані учасником іспиту за правильні відповіді на запитання, сумуються.

5.4. Методика оцінювання результатів тестування когнітивних здібностей

визначається окремим рішенням Комісії.

5.5. Порядок оцінювання результатів виконання практичного завдання:

5.5.1. Практичне завдання оцінюється екзаменаційною комісією, склад якої затверджується рішенням Комісії.

5.5.2. До складу екзаменаційної комісії можуть входити члени Комісії та/або інші особи (судді, судді у відставці, науковці та/або інші фахівці у сфері права).

Особа, яка має намір бути включеною до складу екзаменаційної комісії, при розгляді питання про затвердження цього складу зобов'язана повідомити про наявність або відсутність конфлікту інтересів під час виконання повноважень члена екзаменаційної комісії.

Склад екзаменаційної комісії є інформацією з обмеженим доступом до моменту завершення оцінювання робіт у межах відповідного кваліфікаційного іспиту.

5.5.3. У рішенні Комісії про затвердження екзаменаційної комісії зазначається:

5.5.3.1. Склад екзаменаційної комісії.

5.5.3.2. Кількість членів екзаменаційної комісії, які повинні оцінити кожную роботу.

5.5.4. Методичні вказівки з оцінювання практичного завдання затверджуються Комісією та оприлюднюються на її офіційному вебсайті.

5.5.5. Перевірка практичного завдання полягає у встановленні відповідності змісту виконаного учасником завдання показникам (методичним вказівкам) з оцінювання цього завдання.

5.5.6. За результатами перевірки практичного завдання кожним членом екзаменаційної комісії виставляється індивідуальна оцінка роботи від 0 до 150 балів.

5.5.7. Робота учасника оцінюється у 0 балів у разі:

5.5.7.1. Проставлення (написання) учасником будь-яких позначок, символів, літер, слів, які дозволяють його ідентифікувати.

5.5.7.2. Нечіткості або нерозбірливості почерка учасника іспиту (у разі виконання практичного завдання на паперових носіях).

5.5.8. Після оцінювання практичного завдання усіма членами екзаменаційної комісії програмою виводиться остаточна оцінка учасника шляхом визначення середнього арифметичного бала на підставі індивідуальних оцінок з округленням до наближеного цілого числа або числа з десятковою частиною 0,5.

5.6. Бали за кожен етап іспиту визначаються окремо.

5.7. Максимально можливий бал на кожному етапі іспиту:

5.7.1. Тестування когнітивних здібностей – 60.

5.7.2. Тестування знань з історії української державності – 40.

5.7.3. Тестування загальних знань у сфері права – 50.

5.7.4. Тестування знань зі спеціалізації відповідного суду – 100.

5.7.5. Виконання практичного завдання зі спеціалізації відповідного суду –

150.

5.8. Кількість балів за кожне модельне судове рішення у разі виконання під час іспиту практичного завдання типу 2 визначається методичними вказівками з оцінювання практичного завдання.

РОЗДІЛ 6. Результати іспиту

6.1. Стадії встановлення результатів іспиту:

6.1.1. Затвердження кодованих результатів кожного етапу іспиту.

6.1.2. Затвердження декодованих результатів кожного етапу іспиту.

6.1.3. Затвердження загальних результатів іспиту.

6.2. Результати кожного етапу іспиту декодуються після перевірки та оцінювання усіх робіт.

6.3. Затвердження кодованих результатів етапу іспиту.

6.3.1. При затвердженні кодованих результатів іспиту Комісія розглядає документи, складені уповноваженими представниками.

Член Комісії – доповідач при підготовці до розгляду питання про затвердження кодованих результатів виконаних практичних завдань досліджує оцінки членів екзаменаційної комісії на предмет суттєвих розбіжностей в оцінках однієї роботи.

При встановленні розбіжності між найвищим і найнижчим балами, виставленими за практичне завдання окремими членами екзаменаційної комісії, у 20 і більше відсотків від максимально можливого бала така робота підлягає повторній перевірці іншою екзаменаційною комісією без участі осіб, які брали участь у первинному оцінюванні. Екзаменаційна комісія при оцінюванні роботи керується не «математичними», а змістовими міркуваннями щодо відповідної роботи.

6.3.2. У рішенні про затвердження кодованих результатів етапу іспиту зазначається:

6.3.2.1. Код учасника.

6.3.2.2. Бал учасника.

6.3.2.3. Результат етапу іспиту («успішно складено» або «не складено»).

У разі виконання учасником практичного завдання типу 2 у рішенні про затвердження кодованих результатів може не зазначатися результат («успішно складено» або «не складено»).

(підпункт 6.3.2.3 підпункту 6.3.2 пункту 6.3 розділу 6 доповнено абзацом другим згідно з рішенням Комісії від 13.01.2025 № 8/зп-25)

6.3.3. Учасник визнається таким, що успішно склав етап іспиту (крім тестування щодо когнітивних здібностей), у разі набрання 75 або більше відсотків від максимально можливого бала.

Учасник визнається таким, що успішно склав тестування когнітивних здібностей, у разі набрання встановленого Комісією середнього допустимого та більшого бала тестування.

(підпункт 6.3.3 пункту 6.3 розділу 6 викладено в редакції рішення Комісії від 13.01.2025 № 8/зп-25)

6.3.4. Учасник визнається таким, що не склав етап іспит, у разі:

6.3.4.1. Набрання менше 75 відсотків від максимально можливого бала за тестування з історії української державності, загальних знань у сфері права та відповідної спеціалізації суду, а також за виконання практичного завдання з відповідної спеціалізації суду.

6.3.4.2. Набрання менше середнього допустимого бала за результатами тестування когнітивних здібностей.

6.3.4.3. Відмови від складання іспиту (етапу іспиту).

6.3.4.4. Порухення порядку складання іспиту (етапу іспиту), що рішенням Комісії визнано істотним.

6.3.4.5. Неявки на іспит (етап іспиту).

(підпункт 6.3.4 пункту 6.3 розділу 6 викладено в редакції рішення Комісії від 13.01.2025 № 8/зп-25)

6.4. Затвердження декодованих результатів етапу іспиту.

6.4.1. Декодовані результати етапу іспиту встановлюються з урахуванням кодованих результатів етапу іспиту та явки учасників.

6.4.2. У рішенні про затвердження декодованих результатів етапу іспиту зазначається:

6.4.2.1. Прізвище, ім'я, по батькові учасника.

6.4.2.2. Код учасника.

6.4.2.3. Бал учасника.

6.4.2.4. Результат етапу іспиту («успішно складено» або «не складено»).

6.5. Затвердження загальних результатів іспиту.

6.5.1. Загальні результати іспиту визначаються на підставі декодованих результатів кожного його етапу.

6.5.2. Під час затвердження загальних результатів іспиту кандидатів на посаду судді місцевого суду та суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого місцевого суду, Комісія розглядає також питання поважності причин неявки відповідних осіб на етап (етапи) іспиту (за наявності таких випадків).

6.5.3. У рішенні про затвердження загальних результатів іспиту зазначається:

6.5.3.1. Прізвище, ім'я, по батькові учасника.

6.5.3.2. Статус учасника: «кандидат на посаду судді» або «суддя» (для кандидатів на посаду судді місцевого суду та суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого суду).

(підпункт 6.5.3.2 підпункту 6.5.3 пункту 6.5 розділу 6 викладено в редакції рішення Комісії від 13.01.2025 № 8/зп-25)

6.5.3.3. Інформація про участь в етапі іспиту (щодо кожного етапу іспиту окремо):

6.5.3.3.1. Код учасника.

6.5.3.3.2. Бал учасника.

6.5.3.3.3. Результат етапу іспиту («успішно складено» або «не складено»).

6.5.3.3.4. Загальний результат іспиту («успішно складено» або «не складено»).

6.5.3.3.5. Примітка щодо поважності причин неявки на іспит (для

кандидатів на посаду судді місцевого суду та суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого суду) заповнюється щодо учасників, які не з'явилися на один або більше його етапів: «визнано поважними» або «не визнано поважними».

6.5.3.3.6. Дата затвердження результатів іспиту.

6.5.4. Учасник визнається таким, що успішно склав іспит, у разі успішного складання усіх його етапів.

6.5.5. Учасник іспиту визнається таким, що не склав іспит, у разі нескладання одного або більше його етапів.

6.6. Результати іспиту затверджуються Комісією та оприлюднюються на її офіційному вебсайті.

6.7. Строк дії результатів іспиту.

6.7.1. Результати іспиту учасників, які успішно склали іспит у межах добору на посаду судді місцевого суду, проте не набрали прохідний бал, дійсні протягом двох років з дня їх затвердження.

6.7.2. Результати іспиту під час кваліфікаційного оцінювання дійсні в межах відповідної процедури.

6.7.3. Результати іспиту учасника, який успішно пройшов кваліфікаційне оцінювання та підтвердив здатність здійснювати правосуддя у відповідному апеляційному суді, але за результатами конкурсу не став переможцем, можуть бути використані під час наступного конкурсу на вакантну посаду судді апеляційного суду відповідної спеціалізації протягом двох років з дня складання іспиту (затвердження загальних результатів іспиту).

6.8. Прохідний бал.

6.8.1. Прохідний бал за тестування з історії української державності, загальних знань у сфері права та відповідної спеціалізації суду, виконання практичного завдання зі спеціалізації відповідного суду – 75 відсотків від максимально можливого бала.

6.8.2. Прохідний бал за тестування когнітивних здібностей – середній допустимий бал тестування, встановлений Комісією.

6.8.3. Під час добору на посаду судді місцевого суду та конкурсу на посаду судді апеляційного, вищого спеціалізованого суду та Верховного Суду Комісія може ухвалити вмотивоване рішення про встановлення вищого прохідного бала за тестування з історії української державності, загальних знань у сфері права та відповідної спеціалізації суду, а також за виконання практичного завдання з відповідної спеціалізації суду.

Прохідний бал іспиту в межах добору на посаду судді місцевого суду визначається з урахуванням кількості посад, на які оголошено добір.

(пункт 6.8 розділу 6 викладено в редакції рішення Комісії від 13.01.2025 № 8/зп-25)

РОЗДІЛ 7. Рейтинг і резерв кандидатів на посаду судді місцевого суду

7.1. До рейтингу кандидатів на посаду судді місцевого суду (далі – Рейтинг) може бути включено:

7.1.1. Кандидатів на посаду судді місцевого суду, які успішно склали іспит, набрали прохідний бал, успішно пройшли спеціальну перевірку та склали тестування особистих морально-психологічних якостей (у разі проведення такого тестування).

7.1.2. Суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого місцевого суду, успішно склали іспит та набрали прохідний бал.

7.2. Рейтинг затверджується Комісією протягом 10 днів з дня встановлення результатів спеціальної перевірки стосовно всіх кандидатів на посаду судді, а в разі проведення тестувань особистих морально-психологічних якостей – протягом 10 днів з дня встановлення їх результатів.

7.3. Рейтинг формується окремо за кожною із таких спеціалізацій:

7.3.1. Адміністративна спеціалізація.

7.3.2. Господарська спеціалізація.

7.3.3. Загальна спеціалізація.

7.4. У Рейтингу зазначається:

7.4.1. Позиція учасника у рейтингу.

7.4.2. Прізвище, ім'я, по батькові учасника.

7.4.3. Статус учасника: «кандидат на посаду судді» або «суддя».

7.4.4. Бал тестування когнітивних здібностей.

7.4.5. Бал тестування з історії української державності.

7.4.6. Бал тестування із загальних знань у сфері права.

7.4.7. Бал тестування з відповідної спеціалізації.

7.4.8. Бал практичного завдання з відповідної спеціалізації.

7.4.9. Загальна кількість балів.

7.5. Рейтинг визначається відповідно до загальної кількості набраних учасниками балів від більшого до меншого.

7.6. У разі набрання учасниками однакової кількості балів за іспит їх позиція у Рейтингу є однаковою.

7.7. Резерв на зайняття вакантних посад суддів місцевого суду (далі – Резерв) формується з усіх осіб, включених до Рейтингу. У разі якщо двоє і більше кандидатів займають однакову позицію за Рейтингом, до резерву зараховуються всі кандидати.

7.8. Резерв формується окремо за такими спеціалізаціями:

7.8.1. Адміністративна спеціалізація.

7.8.2. Господарська спеціалізація.

7.8.3. Загальна спеціалізація.

7.9. У резерві зазначається прізвище, ім'я та по батькові особи, статус особи («кандидат на посаду судді» або «суддя»), загальна кількість балів за відповідною спеціалізацією та дата зарахування до Резерву.

7.10. Строк перебування в Резерві – два роки з дня зарахування, якщо немає підстав для виключення особи з Резерву.

Комісія має право своїм рішенням за наявності обґрунтованих підстав продовжити строк перебування в резерві стосовно всіх осіб не більше ніж на один рік.

7.11. Рейтинг і Резерв оприлюднюються на офіційному вебсайті Комісії.

7.12. Підставою виключення кандидата на посаду судді з Резерву є:

7.12.1. Подання особистої заяви про виключення з Резерву.

7.12.2. Закінчення строку перебування в Резерві.

7.12.3. Ухвалення Комісією вмотивованого рішення про виключення з Резерву у разі виявлення невідповідності особи вимогам до кандидата на посаду судді за результатами перевірки.

7.12.4. Ухвалення Вищою радою правосуддя рішення про відмову у внесенні подання про призначення кандидата на посаду судді за результатами конкурсу.

7.12.5. Видання указу Президента України про призначення на посаду судді.

7.12.6. Смерть кандидата.

7.13. Підставою виключення судді з Резерву є:

7.13.1. Подання особистої заяви про виключення з Резерву.

7.13.2. Закінчення строку перебування в Резерві.

7.13.3. Звільнення або припинення повноважень судді.

7.14. Зміни до Резерву вносяться на підставі рішення Комісії.

РОЗДІЛ 8. Перехідні положення

8.1. Положення щодо анонімного тестування з історії української державності, передбачені цим Положенням, вводяться в дію з 30.12.2024, якщо інший строк не встановлено законом, та поширюються на іспити, призначені після цієї дати.

8.2. У разі якщо на момент складання іспиту анонімне тестування з історії української державності не проводиться, кожному учаснику, який успішно склав інші тестування та виконав відповідні практичні завдання, додається 40 балів до загального результату іспиту.

8.3. Результати тестування когнітивних здібностей, загальних знань у сфері права, знань зі спеціалізації суду та виконання практичного завдання зі спеціалізації суду учасника, якому додано 40 балів з історії української державності до загального результату іспиту та який успішно пройшов кваліфікаційне оцінювання і підтвердив здатність здійснювати правосуддя у відповідному апеляційному суді, але за результатами конкурсу не став переможцем, можуть бути використані під час наступного конкурсу на вакантну посаду судді апеляційного суду відповідної спеціалізації за умови успішного складання тестування з історії української державності.

8.4. Особливості порядку проведення тестування когнітивних здібностей визначаються окремим рішенням Комісії.

8.5. Паперові форми бланків відповідей та зошитів для виконання практичних завдань учасників зберігаються у сейфпакетах упродовж трьох років з дня затвердження Комісією загальних результатів іспиту та підлягають знищенню після завершення відповідного терміну.

8.6. Іспит у межах процедур кваліфікаційного оцінювання судді на відповідність займаній посаді та/або у зв'язку з накладенням до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар'єри» дисциплінарного стягнення у виді, передбаченому пунктом 4 частини першої статті 109 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», проводиться Комісією згідно з Порядком проведення іспиту та методикою встановлення його результатів у процедурі кваліфікаційного оцінювання, затвердженим рішенням Комісії від 04.11.2016 № 144/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13.02.2018 № 20/зп-18 зі змінами).